

2002. évi V. törvény

a Magyar Köztársaság és a Litván Köztársaság között a katasztrófák és súlyos balesetek esetén történő együttműködésről és kölcsönös segítségnyújtásról szóló, Vilniusban, 2001. május 4-én aláírt Megállapodás kihirdetéséről¹

Hatályos: 2007. 01. 01. –

1. § Az Országgyűlés a Magyar Köztársaság és a Litván Köztársaság között Vilniusban, 2001. május 4-én aláírt együttműködési Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

(A Megállapodás megerősítéséről szóló jegyzékváltás 2001. december 10-én megtörtént, erre tekintettel a Megállapodás – 17. Cikke értelmében – 2002. január 9. napján hatályba lépett.)

2. § A Megállapodás magyar nyelvű szövege a következő:

„

Együttműködési Megállapodás a Magyar Köztársaság és a Litván Köztársaság között a katasztrófák és súlyos balesetek esetén történő együttműködésről és kölcsönös segítségnyújtásról

A Magyar Köztársaság és a Litván Köztársaság (a továbbiakban: Szerződő Felek)

figyelemmel a Magyar Köztársaság és a Litván Köztársaság között a baráti kapcsolatok és együttműködés alapjairól szóló, Vilniusban, 1992. augusztus 8-án aláírt Szerződésre,

figyelembe véve az ENSZ és más nemzetközi szervezeteknek a katasztrófák és súlyos balesetek megelőzése és következményeinek felszámolása terén betöltött szerepét, tiszteletben tartva e nemzetközi szervezetek keretében létrejött, a jelen Megállapodás tárgy körére vonatkozó nemzetközi szerződéseket,

tekintettel az ENSZ keretében, Helsinkiben, 1992. március 17-én létrejött, az ipari balesetek országhatárokon túli hatásairól szóló Egyezményre,

tekintettel az Európai Biztonsági és Együttműködési Értekezlet bécsi, 1989. január 19. napján elfogadott, 3. Állandó Ülésének Zárónyilatkozatában és az 1992. július 10-i, Helsink-i Záróokmányban foglaltakra,

felismerve a katasztrófák és súlyos balesetek bekövetkezésének lehetőségét,

tudatában annak, hogy a katasztrófák megelőzése és elhárítása területén a tudományos és műszaki információk cseréje közös érdek,

meggyőződve a Szerződő Felek közötti együttműködés szükségességéről, melynek célja a kölcsönös segítségnyújtás megkönnyítése, valamint a segélycsapatok és felszerelések továbbításának gyorsítása katasztrófák és súlyos balesetek esetén, az alábbiakban állapodtak meg:

1. Cikk

A fogalmak meghatározása

A jelen Megállapodásban használt fogalmak jelentése a következő:

(1) „Segítséget kérő Szerződő Fél” – az a Szerződő Fél, amelynek illetékes szerve – a jelen Megállapodás keretében – megkereséssel fordul a másik Szerződő Félhez segítségkérés céljából.

(2) „Segítséget nyújtó Szerződő Fél” – az a Szerződő Fél, amely eleget tesz a másik Szerződő Fél segítségnyújtásra vonatkozó kérésének.

(3) „Tranzit állam” – azon Szerződő Fél állama, amelynek területén a segélycsapatok áthaladnak, illetve amelynek területén keresztül harmadik állam számára segítségnyújtás céljából segélyszállítmányokat vagy felszerelést szállítanak.

(4) „Katasztrófák és súlyos balesetek” (a továbbiakban: katasztrófa) – olyan esemény, amely pusztító természeti erők vagy emberi tevékenység, illetve mulasztás következtében jött létre, és amely az ember életét, egészségét, az anyagi javakat vagy a környezetet súlyosan veszélyezteti és/vagy károsítja.

(5) „Segítségnyújtás” – a jelen Megállapodás alapján a segítséget nyújtó Szerződő Fél által a segítséget kérő Szerződő Félnek a katasztrófák következményeinek felszámolásához, illetve a mentéshez nyújtott segítség, a segélycsapatok és egyéni szakértők, felszerelések és/vagy segélyszállítmányok küldése révén.

(6) „*Mentés*” – azon tevékenységek összessége, amelyek célja a katasztrófák bekövetkezése esetén az emberi élet megóvása, a lakosság egészségének védelme, a környezeti, a kulturális és az anyagi veszteségek, valamint a másodlagos hatások csökkentése.

(7) „*Felszerelések*” – a segítségnyújtáshoz szükséges anyagok, műszaki és közlekedési eszközök, a segélycsapatok mentési felszerelései, valamint az azok működéséhez szükséges anyagok, mentőkutyák, illetve a segítségnyújtásban résztvevők személyes szükségletei kielégítését szolgáló anyagi javak.

(8) „*Segélyszállítmányok*” – mindazon elsődleges fontosságú anyagi javak, beleértve gyógyszereket és gyógyszerkészítményeket, köztük a kábítószereket és pszichotrop anyagokat tartalmazó gyógyszerkészítményeket is, amelyek a katasztrófák következményeinek csökkentésére szolgálnak, és amelyeket a katasztrófa sújtotta lakosság között térítésmentes átadásra szánnak.

(9) „*Segélycsapatok és egyéni szakértők*” – a segítséget nyújtó Szerződő Fél szakértői vagy azok csoportja, akiket a segítséget nyújtó Szerződő Fél a segítségnyújtásra kijelölt és megfelelő felkészültséggel és felszereléssel rendelkezőknek.

2. Cikk

A Megállapodás célja és tárgya

(1) A jelen Megállapodás célja, hogy a Szerződő Felek a rendelkezésükre álló lehetőségekkel összhangban kölcsönösen segítséget nyújtsanak egymásnak katasztrófák esetén, amelyeket a segítséget kérő Szerződő Fél nem képes egyedül teljeskörűen elhárítani vagy következményeit felszámolni.

(2) A jelen Megállapodás szabályozza a segítséget kérő Szerződő Fél megkeresése alapján nyújtott önkéntes segítségnyújtás feltételeit, valamint az együttműködés egyéb formáit.

3. Cikk

Illetékes szervek

(1) A Szerződő Felek részéről a segítség kérésére és nyújtására az alábbi szervek (a továbbiakban: illetékes szervek) jogosultak:

1. a Magyar Köztársaság részéről:

– a Belügyminisztérium,

2. a Litván Köztársaság részéről:

– a Belügyminisztérium vagy

– a Védelmi Minisztérium.

(2) A jelen Megállapodásban foglaltak végrehajtásáért az alábbi illetékes szervek felelősek:

1. a Magyar Köztársaság részéről:

– a Belügyminisztérium,

2. a Litván Köztársaság részéről:

– a Belügyminisztérium és

– a Védelmi Minisztérium

feladat- és hatáskörükkel összhangban.

(3) A Szerződő Felek illetékes szervei tájékoztatják egymást a további kapcsolatfelvételre kijelölt szervezetekről és személyekről, legkésőbb a jelen Egyezmény hatálybalépését követő 30 napon belül.

(4) Az illetékes szervek a jelen Megállapodás végrehajtása során közvetlen kapcsolatba léphetnek egymással, e célból kölcsönösen tájékoztatják egymást a kapcsolattartás pontos adatairól, különösen címükről, távközlési adataikról.

(5) A Szerződő Felek biztosítják az illetékes szervek és a kapcsolatfelvételre kijelölt szervezetek folyamatos működését. A Szerződő Felek az illetékes szervekben és a kapcsolatfelvételre kijelölt szervezetekben bekövetkezett változásról írásban, 30 napon belül értesítik egymást.

4. Cikk

A segítségnyújtás kérése és az információcsere

(1) A segítségnyújtásra írásbeli, rendkívül sürgős esetben, szóbeli megkeresés alapján kerül sor. A szóbeli megkeresést a lehető legrövidebb időn belül írásban meg kell erősíteni. A segítséget kérő Szerződő Félnek a megkeresésében tájékoztatást kell adnia a katasztrófa helyéről, idejéről, jellegéről, mértékéről és mindenkor állapottól, valamint az igényelt támogatásról, továbbá a segítségnyújtás elsődleges szempontjairól.

(2) A segítséget nyújtó Szerződő Fél illetékes szerve/szervei a lehető legrövidebb időn belül dönt/döntenek a segítségnyújtásról és tájékoztatja/tájékoztatják a segítséget kérő Szerződő Felet az azonnali lehetőségeiről, a segítségnyújtás feltételeiről és mértékéről.

5. Cikk

A segítségnyújtás formái, összehangolása és irányítása

(1) A segítségnyújtás megvalósulhat segélycsapatok, egyéni szakértők, segélyszállítmányok küldésével vagy a szükséges információk és tapasztalatok átadásával.

(2) A mentést és a segítségnyújtást minden esetben a segítséget kérő Szerződő Fél illetékes szerve/szervei hangolják össze.

(3) A segítséget nyújtó Szerződő Fél segélycsapatai számára utasítást kizárólag a segélycsapat vezetőjén keresztül lehet adni.

(4) A segítséget kérő Szerződő Fél illetékes szerve/szervei vagy erre felhatalmazott más szerve tájékoztatja a segélycsapatok vezetőit/egyéni szakértőket a katasztrófa területén a helyzet alakulásáról, meghatározza a tevékenység rendjét, és amennyiben szükséges, ellátja ezen segélycsapatokat tolmácsokkal, továbbá az egyéb szükséges szolgáltatásokkal, eszközökkel.

(5) A segítséget kérő Szerződő Fél gondoskodik a segélycsapatok és egyéni szakértők biztonságáról, biztosítja az ingyenes, halaszthatatlan orvosi ellátást, az étkezést és a szállást, valamint az alapvető szükségleti cikkeket, amennyiben a segélycsapatok, illetve az egyéni szakértők saját készletei elfogytak.

(6) A segítséget kérő Szerződő Fél biztosítja a segélyszállítmányok akadálytalan fogadását és gondoskodik arról, hogy az kizárólag a katasztrófával érintett népesség között, ingyenes elosztásra kerüljön.

(7) A Szerződő Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy megkeresés alapján, a jelen Megállapodásban foglaltak szerint elősegítik és biztosítják a segélycsapatok és az egyéni szakértők, a felszerelések és a segélyszállítmányok saját államterületükön való akadálytalan áthaladását, ha a Szerződő Felek bármelyike tranzit állam.

6. Cikk

Az államhatár átlépése

(1) A segítségnyújtás gyorsaságának és hatékonyságának biztosítása érdekében a Szerződő Felek a határátlépési eljárás formáit a lehetséges legkisebb mértékre korlátozzák.

(2) A segélycsapatok és az egyéni szakértők sürgős esetben a segítséget kérő Szerződő Fél államhatárát a nemzetközi forgalom számára megnyitott határátkelőhelyen, úti okmányok és tartózkodási engedély nélkül, fényképes szolgálati igazolvánnyal vagy bármilyen, a személyazonosságot igazoló okmánnyal soron kívül átléphetik, és a segítséget kérő Szerződő Fél államterületén tartózkodhatnak.

(3) Rendkívül sürgős esetekben a határátkelőhelyeken kívül is át lehet lépni az államhatárt. Ebben az esetben a segítséget kérő Szerződő Fél illetékes szervét előzetesen értesíteni kell.

(4) A segélycsapatok vezetőjének és az egyéni szakértőknek rendelkezni kell a segítséget nyújtó Szerződő Fél illetékes szerve vagy erre felhatalmazott más szerve által kiállított megbízólevéllel. Segélycsapatok esetében a segélycsapat minden tagját fel kell tüntetni a megbízólevélben. A megbízólevél mintapéldányát a jelen Megállapodás *melléklete* tartalmazza.

(5) A segélycsapatok és egyéni szakértők a segítségnyújtás ideje alatt kötelesek tiszteletben tartani a segítséget kérő Szerződő Fél jogszabályait.

(6) A segélycsapatok tagjai jogosultak a segítséget kérő Szerződő Fél államterületén egyenruha viselésére, amennyiben ez a segítséget nyújtó Szerződő Fél államában a szokásos felszerelésükhöz tartozik. A Szerződő Felek nem korlátozzák a segítséget nyújtó Szerződő Fél segélycsapatainak gépjárművein a megkülönböztető jelzések használatát.

(7) A Szerződő Felek az [\(1\)–\(5\) bekezdésekben](#) foglaltakat abban az esetben is biztosítják, ha az egyik Szerződő Fél tranzit állam. Az illetékes szervek időben értesítik egymást arról, ha felmerül a tranzit szükségessége, és megállapodnak a végrehajtás rendjében és módjában, valamint – amennyiben szükséges – a segélycsapatok áthaladásához hivatalos kíséretet biztosítanak.

7. Cikk

*A segítségnyújtáshoz szükséges felszerelések
és segélyszállítmányok kivitele, behozatala
és átszállítása az államhatáron*

(1) A Szerződő Felek megkönnyítik a felszerelések és segélyszállítmányok kivitelét, behozatalát és átszállítását az államhatáron keresztül.

(2) A segélycsapat vezetőjének a határátlépéskor a segítséget kérő Szerződő Fél illetékes vámhatóságának külön jegyzéket kell átnyújtania a segélycsapat feladata ellátásához szükséges felszerelésekről és külön jegyzéket a segélyszállítmányként magukkal hozott javakról. A jegyzékek a megbízólevél részét képezik, amelyek mintapéldányait a jelen Megállapodás melléklete tartalmazza. Amennyiben rendkívül sürgős esetben a határátlépés a határátkelőhelyen kívül történik, ezeket a jegyzékeket az első adandó alkalommal, de legkésőbb a határátlépéstől számított 30 napon belül át kell adni az illetékes vámhatóságnak. A kábítószerket, illetve pszichotrop anyagokat tartalmazó gyógyszerkészítményekről a jegyzéket minden esetben azonnal be kell mutatni a vámhatóságnak.

(3) A segítségnyújtás során a segélycsapatok az úti holmin kívül csak a feladat ellátásához szükséges felszerelést és a segélyszállítmányt hozhatják be, vihetik ki és szállíthatják át.

(4) A Szerződő Felek az államhatáron keresztül szállított felszerelésre és segélyszállítmányra nem alkalmazzák az áruforgalomra vonatkozó tilalmakat és korlátozásokat. Segélyszállítmányként azonban csak érvényes szavatossági idejű készítmények vehetők igénybe. A segélyszállítmányok és felszerelések – a rendeltetészerű felhasználás igazolása esetén – mentesek a vám, az adók és a kivitel és behozatal esetén alkalmazott valamennyi pénzügyi teher (beleértve a vámbiztosítékot is) megfizetése alól.

(5) A segélycsapatok által használt és a segélyszállítmányokat szállító gépjárművek esetében a Szerződő Felek nem követelik meg a nemzetközi közúti szállítási engedélyeket, és mentesek a gépjárműveket terhelő fizetési kötelezettség alól, kivéve a gépjárművek kötelező biztosítását.

(6) A fel nem használt segélyszállítmányt, illetve a felszerelést, amely nem semmisült meg vagy nem került felhasználásra, legkésőbb a segítségnyújtást követő 30 napon belül vissza kell szállítani a segítséget nyújtó Szerződő Fél államterületére, vagy egyéb megállapodás esetén átszállítani harmadik állam területére. Kivitelkor be kell mutatni a segítséget kérő Szerződő Fél illetékes vámhatóságának a behozatalkor kezelt jegyzékét.

(7) Amennyiben a felszerelési tárgyak a segítséget kérő Szerződő Fél államterületén segélyszállítmányként maradnak vissza, akkor ezt a tényt, a visszamaradt tárgyak mennyiségének, fajtájának, feltalálási helyének megjelölésével, haladéktalanul be kell jelenteni a segítséget kérő Szerződő Fél illetékes vámhatóságának, és ezzel egyidejűleg a segítséget kérő Szerződő Fél illetékes szervét is tájékoztatni kell. A segítséget kérő Szerződő Fél államterületén így visszamaradt felszerelési tárgyak tekintetében a segítséget kérő Szerződő Fél hatályos belső jogszabályai az irányadóak.

(8) A segítséget kérő Szerződő Fél államterületére tilos a fegyverek, lőszer és robbanóanyagok behozatala a segítségnyújtáshoz szükséges ipari robbanóanyagok kivételével.

(9) A segítséget kérő Szerződő Fél illetékes hatóságai ellenőrizhetik a jelen Cikk [\(3\)–\(7\) bekezdésében](#) említett felszerelések, továbbá a 8. Cikkben meghatározott kábítószerket és pszichotrop anyagokat tartalmazó gyógyszerkészítmények felhasználását és tárolását.

(10) A jelen Cikk [\(1\)–\(8\) bekezdésében](#), továbbá a 8. Cikkben foglaltakat a tranzitszállítmányok esetén is alkalmazni kell.

(11) A segítséget kérő Szerződő Fél lehetővé teszi a felszerelések vegyi és sugármentesítését, fertőtlenítését. Amennyiben ezt nem lehet elvégezni, akkor a felszerelést a segítséget kérő Szerződő Fél államterületén hagyják.

8. Cikk

Kábítószerket és pszichotrop anyagokat tartalmazó gyógyszerkészítmények alkalmazása

(1) Ha a segélyszállítmány, illetve a felszerelés része kábítószer és pszichotrop anyagot tartalmazó gyógyszerkészítmény (a továbbiakban: gyógyszerkészítmény), azokról külön tételes jegyzéket kell készíteni. A jegyzéket az ENSZ Nemzetközi Kábítószer Ellenőrző Szerve² által nyilvántartott nemzeti hatóságnak meg kell küldeni. A Szerződő Felek hatóságai az ENSZ Egészségügyi Világszervezete³ vonatkozó ajánlása⁴ szerint járnak el, és közvetlenül tájékoztatják egymást a kivitt gyógyszerkészítményekről; katasztrófa helyzetből adódó akadályoztatás esetén az ENSZ Nemzetközi Kábítószer Ellenőrző Szervét tájékoztatják.

(2) Amennyiben a segítségnyújtás keretében a segítséget kérő Szerződő Fél államterületére gyógyszerkészítményeket is szállítanak, az alábbi rendelkezéseket kell alkalmazni:

a) A 7. Cikk [\(2\) és \(4\)–\(7\) bekezdésének](#) rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell a gyógyszerkészítmények esetében is.

b) Ezeket a készítményeket csak sürgős orvosi szükséglet szerinti mennyiségben vihetnek magukkal a segélycsapatok, és csak szakképzett egészségügyi személyzet alkalmazhatja a segítséget nyújtó Szerződő Fél vonatkozó egészségügyi előírásai szerint.

c) A felhasználásra került gyógyszerkészítmények esetében a segítséget kérő Szerződő Fél vámhatóságának be kell mutatni a felhasználást igazoló dokumentumot, amelyet a segélycsapatok orvos tagja írt alá, és amelyet a segítséget kérő Szerződő Fél